

До Председателя на научно жури,
определено със Заповед № P-1344/20.11.2024г.
на Ректора на Медицински университет – Пловдив
бул. В. Априлов №15А
4002 Пловдив

РЕЦЕНЗИЯ

Във връзка с процедура за заемане на ОНС „Доктор“ на докторант на самостоятелна подготовка във Втора катедра по вътрешни болести, Секция Гастроентерология, Медицински факултет, Медицински университет – Пловдив

От Доц. д-р Даниел Илианов Дойков, дм
Втора катедра по вътрешни болести, Секция „Гастроентерология“
Медицински факултет, Медицински университет – Пловдив

Адрес за кореспонденция:
Клиника по гастроентерология
УМБАЛ Каспела, гр. Пловдив, ул. „София“ 64

Относно: Дисертационен труд на д-р Деян Георгиев Радев
На тема „Плътноста на слезката измерена чрез pSW еластография като предиктор за високорискови варици на хранопровода при пациенти с чернодробна цироза“ с научни ръководители Проф. д-р Владимир Андонов, дм и Доц. д-р Катя Дойкова, дм за придобиване на образователна и научна степен „ДОКТОР“ по научната специалност „Гастроентерология“, професионално направление 7.1 „Медицина“, област на висшето образование 7. “Здравеопазване и спорт”

1. Актуалност на темата и целесъобразност на поставените цели и задачи

Хеморагията от дилатирани езофагеални варици е проблем от първостепенна важност и водеща причина за смърт при пациентите с чернодробна цироза и портална хипертония. Видеогастроскопията при тези пациенти е метод на избор за диагностично уточняване и стадиране на вариците на хранопровода. Есенциално е предварително да се оцени риска от кървене при тези пациенти, като по този начин се подобрява значително тяхната преживяемост. Главно през последното десетилетие се правят множество опити за откриването на модерни неинвазивни методи, които да оценят езофагеалните варици и да отсеят рисковите пациенти в клиничната практика. Това е възможно без провеждането на рискови инвазивни процедури и дискомфорт на пациента, а и не на последно място е свързано с намалени разходи.

Смятам че темата на тази дисертация е изключително актуална, защото неинвазивните техники имат потенциал да бъдат рутинно прилагани в клиничната практика.

2. Представяне на процедурата и докторанта

Представеният комплект материали, включващ дисертационен труд, автореферат и административен комплект документи е в съответствие на Процедурата за придобиване на ОНС „Доктор“ в Медицински университет-Пловдив и включва всички документи, изброени в изискванията на Правилника.

Дисертацията се състои от 154 стандартни машинописни страници и е онагледена с 22 таблици и 44 фигури. Стилът е достъпен и на литературен език. Обозначени са 7 глави, които включват: въвеждащи думи - 3 страници, литературен обзор - 50 страници; цел и задачи - 1 страница; методи на изследването - 11 страници; резултати – 62 страници; обобщение на резултатите с обсъждане - 10 страници; изводи – 2 страници; приноси – 2 страници.

Библиографията съдържа 135 източника, от които 4 са на български език. Преобладаващата част от тях са публикувани през последните 10 години, което потвърждава актуалността на проблема.

Кратки биографични данни на докторанта:

Д-р Деян Георгиев Радев е завършил МУ- Пловдив с отличен успех. След дипломирането си през 2017г. стартира своя професионален път в Клиника по гастроентерология към УМБАЛ „Каспела“ гр. Пловдив, където работи и до момента. През 2022г придобива своята специалност по гастроентерология. Показва задълбочени интереси към ендоскопските интервенционални процедури,

както и към чернодробните заболявания. Притежава сертификати трето ниво за ендоскопски и ехографски процедури, като рутинно провежда еластографски изследвания на черен дроб и слезка. Д-р Радев е асистент към Втора катедра по вътрешни болести, Секция „Гастроентерология“ на МФ, МУ-Пловдив от 2018г. Към катедрата е зачислен и като докторант на самостоятелна подготовка. Участва регулярно в национални и международни конференции и курсове за повишаване на професионалната квалификация.

3. Отразяване на литературата по проблема

Литературният обзор обхваща 50 страници от дисертационния труд. Той е детайлен и добре структуриран. Анализира акуратно темата на дисертацията и съвременните научни постижения в тази област на гастроентерологията. Последователно са изведени литературни данни за етиологията и патогенезата на чернодробната цироза. Набляга се върху порталната хипертония и нейните съпътстващи усложнения. Представени са детайлно наличните до момента образни, интервенционални и лабораторни методи за диагностика на чернодробна патология и езофагеални варици. Предимствата и недостатъците на всеки отделен метод са достатъчно добре анализирани. Д-р Радев акцентира върху необходимостта от нови методи за неинвазивна оценка на усложненията на порталната хипертония и в частност езофагеалното варикозно кървене. Ултразвуковата еластография- нейните физични принципи, методология и начини за изпълнение, са представени подробно в обзора. Използвани са данни от актуални консенсуси и препоръки за ултразвукова еластография. Избраният неинвазивен диагностичен метод- point shear wave- еластография е анализиран задълбочено, представени са неговите ползи и недостатъци, както и приложимостта му върху слезката.

Обемът на литературния обзор е достатъчен и отразява изчерпателно наличните литературни данни по проблема.

4. Материали и методи на проучването

Изследвани са 184 пациенти правилно разпределени в следните групи:

- 46 контроли без чернодробна патология
- 46 пациенти с алкохолна цироза
- 46 пациенти с чернодробната цироза с хепатит В етиология
- 46 пациенти с хепатит С чернодробна цироза

Критериите за включване и изключване в проучването са ясни и добре структурирани. Използват се клинични, параклинични и образни методи. Детайлно е изведена методологията за провеждане на еластографско изследване. То е с висока точност $IQR/M < 30$, при което се извеждат средна скорост на вълната (SWV; shear wave velocity) в m/s след десет измервания. При пациентите с чернодробна патология се провежда задължително видеогастроскопия. На база наличието на езофагеални варици пациентите се разделят в 4 групи:

- пациенти без варици
- група с малки по размер езофагеални варици
- група с налични средно големи варици
- група с визуализирани големи езофагеални варици

За високорискови се приемат пациентите от последните две групи.

Статистическият анализ е осъществен с актуални версии на програмите IBM SPSS Statistics for Windows, Version 27.0(2023), Minitab 21.4.2 (2023)., MedCalc 22.016(2023).

5. Характеристика и оценка получените резултати

Коректно е поставена целта на дисертационния труд, а именно да се анализира „Плътноста на слезката измерена чрез pSW еластография като предиктор за високорискови варици на хранопровода при пациенти с чернодробна цирроза“.

Резултатите са обширно изведени и анализирани в 63 страници.

Проучването стартира с извеждане на референтни граници за скоростта на напречната вълна (SWV) при пациенти без данни за чернодробно заболяване.

Методът pSW еластография на слезката при пациенти с чернодробна цирроза с алкохолна етиология се анализира в задача 2. Извеждат се средни и референтни стойности за SWV и се съпоставят със степента на езофагеални варици при тези пациенти.

Аналогично в задача 3 и задача 4 също се извеждат референтни стойности за SWV при пациенти с чернодробна цирроза с хепатит В и С вирусна етиология.

Във всяка задача се анализират ехографски измервания на слезката и се извежда връзката им със степента на варици.

Есенцията на дисертационния труд е представена в задача 5, където се поставят прагови стойности, които определят пациентите с чернодробна цирроза като високорискови за езофагеално варикозно кървене. Тези данни имат не само научно, но клинично и практическо значение. За прагови стойности на SWV при

пациенти с чернодробна цироза се извеждат- 3.17 м/с за алкохолна цироза, 2.94 м/с за хепатит В, 2.64 м/с за хепатит С. Представените резултати са с висока специфичност и чувствителност. Те се съпоставят с актуални проучвания в тази област и подвърждават ролята на ултразвуковата еластография на слезката като неинвазивен метод за оценка на езофагеалните варици при пациенти с чернодробна цироза.

В задача 6 се анализират лабораторни и ехографски параметри и връзката им със стадия на езофагеални варици.

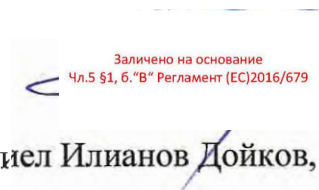
Анализът на собствени резултати по поставената тема и сравнението им с тези на други автори е представен в раздел „Обобщение“. Резултатите са достоверни, а изводите съответстват на поставените задачи.

Съгласявам се с представените приноси с оригинален, научно-приложен и потвърдителен характер.

Във връзка с дисертационния труд са публикувани 3 статии и е представен постер по темата на международен форум.

6. Заключение

В заключение, с оглед на гореизведеното, считам, че дисертационният труд на д-р Деян Георгиев Радев на тема „Плътноста на слезката измерена чрез pSW еластография като предиктор за високорискови варици на хранопровода при пациенти с чернодробна цироза” отговаря напълно на изискванията за присъждане на образователната и научна степен „Доктор“ и с увереност давам своята положителна оценка.

Дата:
10.12.2024г.

Доц. д-р Даниел Илианов Дойков, дм

